مهر شفق‌نشر و اندیشه‌سرای پرهیخانه/ مسئولان دستگاه کتاب مسئول مهر شهر؛ اندیشه‌سرایی

سرمقاله‌ی مدیر مهر شهر و عضو هیئت‌مدیره‌ی انجمن قلم‌زنان دشت

□ اندیشه‌سرای مهر در عصر ما / ۱

مهر امسال ۱۲ مهر ۱۴۰۲ در ۹۱ عضو گرد هم آمدند تا درباره‌ی نقش کتاب در زندگی امروز حرف بزنند. نام رسمی آن «اندیشه‌سرای مهر» بود، اما همه آن را به سادگی «مهر کتاب» صدا می‌کردند. ۹۱ عضو از ۱۴ شهر آمده بودند؛ برخی با قطار شب، برخی با اتوبوس صبح زود. سالن همایش‌های شهرداری پرهیخانه، که معمولاً برای جشن‌های شهری و نشست‌های بخشداری استفاده می‌شود، آن روز رنگ و بوی دیگری گرفته بود. روی میزها کتاب‌های تازه‌ی اعضا چیده شده بود و کنار هر بشقاب یک برگه‌ی کوچک با نام صاحب آن گذاشته بودند.

مهر کتاب از ساعت ۹ صبح شروع شد و تا نزدیک غروب ادامه داشت. برنامه‌ی روز شامل سه نشست تخصصی، یک میز گرد درباره‌ی نقد ادبی، یک کارگاه کوتاه برای نویسندگان جوان و یک جلسه‌ی پرسش‌وپاسخ با مسئولان شهری بود. در فاصله‌ی نشست‌ها، اعضا فرصت داشتند کتاب‌های یکدیگر را ورق بزنند، امضا بگیرند و درباره‌ی آن‌ها با هم حرف بزنند. همین بخش ساده‌ترین بخش برنامه از آب درآمد. بسیاری از اعضا سال‌ها بود که فقط از طریق گروه‌های مجازی با هم در تماس بودند و تا آن روز همدیگر را ندیده بودند.

به گفته‌ی دبیر انجمن، خانم نسرین فرهادی‌راد، انجمن در پایان سال ۱۴۰۱ تنها ۶۳ عضو داشت و در طول ۹ ماه به ۱۴۲ عضو رسید. او گفت که بیشتر اعضای تازه از طریق همین مهر کتاب‌ها به انجمن پیوسته‌اند. این رشد برای شهری با جمعیت متوسط عدد کوچکی نیست، اما نشان می‌دهد که نیاز به فضایی برای گفت‌وگو درباره‌ی کتاب وجود دارد. او افزود که هزینه‌ی برگزاری مهر کتاب از محل حق عضویت سالانه و کمک‌های داوطلبانه تأمین شده است.

در نشست نخست، با عنوان «کتاب در عصر شتاب»، بحث از این شروع شد که آیا خواندن کتاب هنوز معنای قدیمی را دارد یا نه. برخی اعضا گفتند که زمان کمتری برای مطالعه دارند و ترجیح می‌دهند مطالب کوتاه بخوانند. برخی دیگر پاسخ دادند که همان مطالب کوتاه هم اگر درست انتخاب شوند می‌توانند راه را برای کتاب‌های بلندتر باز کنند. این بحث تا ظهر ادامه داشت و هیچ‌کس احساس نکرد وقت تلف شده است.

نشست دوم درباره‌ی نقد ادبی بود و شاید پرشورترین بخش روز هم همین بود. چند عضو از نقدهایی گله داشتند که به نظرشان بیش از حد تند یا بی‌ادبانه بود. دیگران گفتند که نقد بد هم لازم است، چون سکوت درباره‌ی کتاب‌های ضعیف به نویسنده کمکی نمی‌کند. در پایان، جمع به این جمع‌بندی رسید که نقد خوب نقدی است که دلیل بیاورد، نه فقط حکم صادر کند. این جمله چند بار تکرار شد و بعدها روی یکی از پوسترهای سالن هم نوشته شد.

میز گرد سوم درباره‌ی نسبت کتاب با شهر بود. اعضا درباره‌ی کتاب‌فروشی‌های محله‌ها، کتابخانه‌های کوچک و این‌که چرا بسیاری از شهرهای هم‌اندازه‌ی دشت کتاب‌فروشی مستقل ندارند حرف زدند. چند نفر پیشنهاد دادند که انجمن در سال آینده یک دوره‌ی آموزشی برای راه‌اندازی کتاب‌فروشی‌های کوچک برگزار کند. این پیشنهاد با استقبال زیادی روبه‌رو شد و قرار شد هیئت‌مدیره‌ی انجمن بررسی کند که آیا امکان اجرای آن در سال ۱۴۰۳ وجود دارد یا نه.

بعد از ظهر، کارگاه داستان‌نویسی کوتاه برگزار شد که ۲۴ نفر در آن شرکت کردند. مدرس کارگاه، آقای هادی رستگارمنش، از هر شرکت‌کننده خواست یک پاراگراف بنویسد و بعد همان پاراگراف را با صدای بلند برای بقیه بخواند. او گفت که بسیاری از نویسندگان تازه‌کار فکر می‌کنند اشکال کارشان در داستان است، در حالی که اشکال اغلب از همان پاراگراف اول شروع می‌شود. این کارگاه تا ساعت ۵ ادامه داشت و بسیاری از شرکت‌کنندگان گفتند که دوست دارند دوره‌ی دوم آن را هم برگزار کنند.

مراسم اختتامیه ساعت ۶ عصر با اعلام نتایج مسابقه‌ی داستان کوتاه مهر کتاب برگزار شد. ۱۴۱ داستان برای این مسابقه ارسال شده بود که هیئت‌داوران ۱۲ داستان را به مرحله‌ی نهایی رساند. جایزه‌ی اول به داستانی با عنوان «نامه‌ای که هرگز پست نشد» از خانم مهسا یزدان‌پناه رسید. او در سخنرانی کوتاهی گفت که داستان را برای مادرش نوشته است، بدون آن‌که هیچ‌وقت جرئت کند آن را به او بدهد. جایزه‌ی دوم به آقای کامران توسلی برای داستانی درباره‌ی یک کتاب‌فروشی دوره‌گرد رسید و جایزه‌ی سوم به خانم نگار صفایی‌مهر برای داستانی درباره‌ی یک کتاب گم‌شده در کتابخانه‌ی عمومی.

در پایان، دبیر انجمن اعلام کرد که مهر کتاب سالانه برگزار خواهد شد و قرار است در سال ۱۴۰۳ به ۱۵ شهر گسترش پیدا کند. او از همه‌ی اعضا خواست که در این مدت فقط کتاب نخوانند، بلکه درباره‌ی آن حرف بزنند، بنویسند و حتی اگر می‌توانند، کتاب‌فروشی کوچک خودشان را راه بیندازند. به گفته‌ی او، شهری که کتاب‌فروشی ندارد، شهری است که کم‌کم یاد می‌گیرد بدون گفت‌وگو زندگی کند.

مهر شفق‌نشر و اندیشه‌سرای پرهیخانه/ مسئولان دستگاه کتاب مسئول مهر شهر؛ اندیشه‌سرایی

مدیرعامل پرهیخانه/ نشر شفق‌نشر و انجمن قلم‌زنان دشت در مهر کتاب مسئول مهر شهر حاضر شدند

مهر کتاب مسئول مهر شهر، نخستین اندیشه‌سرای انجمن قلم‌زنان دشت، روز سه‌شنبه ۱۲ مهر در سالن همایش‌های شهرداری پرهیخانه برگزار شد. در این اندیشه‌سرا، مدیرعامل پرهیخانه و مدیر نشر شفق‌نشر درباره‌ی نقش کتاب در زندگی امروز حرف زدند و به پرسش‌های اعضا پاسخ دادند. برگزارکنندگان می‌گویند بیش از ۱۴۰ نفر در این نشست حضور داشته‌اند.

به گفته‌ی دبیر انجمن، خانم نسرین فرهادی‌راد، انجمن در پایان سال ۱۴۰۱ تنها ۶۳ عضو داشت و در طول ۹ ماه به ۱۴۲ عضو رسید. او گفت که بیشتر اعضای تازه از طریق همین مهر کتاب‌ها به انجمن پیوسته‌اند. این رشد برای شهری با جمعیت متوسط عدد کوچکی نیست، اما نشان می‌دهد که نیاز به فضایی برای گفت‌وگو درباره‌ی کتاب وجود دارد. او افزود که هزینه‌ی برگزاری مهر کتاب از محل حق عضویت سالانه و کمک‌های داوطلبانه تأمین شده است.

در نشست نخست، با عنوان «کتاب در عصر شتاب»، بحث از این شروع شد که آیا خواندن کتاب هنوز معنای قدیمی را دارد یا نه. برخی اعضا گفتند که زمان کمتری برای مطالعه دارند و ترجیح می‌دهند مطالب کوتاه بخوانند. برخی دیگر پاسخ دادند که همان مطالب کوتاه هم اگر درست انتخاب شوند می‌توانند راه را برای کتاب‌های بلندتر باز کنند. این بحث تا ظهر ادامه داشت و هیچ‌کس احساس نکرد وقت تلف شده است.

نشست دوم درباره‌ی نقد ادبی بود و شاید پرشورترین بخش روز هم همین بود. چند عضو از نقدهایی گله داشتند که به نظرشان بیش از حد تند یا بی‌ادبانه بود. دیگران گفتند که نقد بد هم لازم است، چون سکوت درباره‌ی کتاب‌های ضعیف به نویسنده کمکی نمی‌کند. در پایان، جمع به این جمع‌بندی رسید که نقد خوب نقدی است که دلیل بیاورد، نه فقط حکم صادر کند. این جمله چند بار تکرار شد و بعدها روی یکی از پوسترهای سالن هم نوشته شد.

میز گرد سوم درباره‌ی نسبت کتاب با شهر بود. اعضا درباره‌ی کتاب‌فروشی‌های محله‌ها، کتابخانه‌های کوچک و این‌که چرا بسیاری از شهرهای هم‌اندازه‌ی دشت کتاب‌فروشی مستقل ندارند حرف زدند. چند نفر پیشنهاد دادند که انجمن در سال آینده یک دوره‌ی آموزشی برای راه‌اندازی کتاب‌فروشی‌های کوچک برگزار کند. این پیشنهاد با استقبال زیادی روبه‌رو شد و قرار شد هیئت‌مدیره‌ی انجمن بررسی کند که آیا امکان اجرای آن در سال ۱۴۰۳ وجود دارد یا نه.

بعد از ظهر، کارگاه داستان‌نویسی کوتاه برگزار شد که ۲۴ نفر در آن شرکت کردند. مدرس کارگاه، آقای هادی رستگارمنش، از هر شرکت‌کننده خواست یک پاراگراف بنویسد و بعد همان پاراگراف را با صدای بلند برای بقیه بخواند. او گفت که بسیاری از نویسندگان تازه‌کار فکر می‌کنند اشکال کارشان در داستان است، در حالی که اشکال اغلب از همان پاراگراف اول شروع می‌شود. این کارگاه تا ساعت ۵ ادامه داشت و بسیاری از شرکت‌کنندگان گفتند که دوست دارند دوره‌ی دوم آن را هم برگزار کنند.

مراسم اختتامیه ساعت ۶ عصر با اعلام نتایج مسابقه‌ی داستان کوتاه مهر کتاب برگزار شد. ۱۴۱ داستان برای این مسابقه ارسال شده بود که هیئت‌داوران ۱۲ داستان را به مرحله‌ی نهایی رساند. جایزه‌ی اول به داستانی با عنوان «نامه‌ای که هرگز پست نشد» از خانم مهسا یزدان‌پناه رسید. او در سخنرانی کوتاهی گفت که داستان را برای مادرش نوشته است، بدون آن‌که هیچ‌وقت جرئت کند آن را به او بدهد. جایزه‌ی دوم به آقای کامران توسلی برای داستانی درباره‌ی یک کتاب‌فروشی دوره‌گرد رسید و جایزه‌ی سوم به خانم نگار صفایی‌مهر برای داستانی درباره‌ی یک کتاب گم‌شده در کتابخانه‌ی عمومی.

در پایان، دبیر انجمن اعلام کرد که مهر کتاب سالانه برگزار خواهد شد و قرار است در سال ۱۴۰۳ به ۱۵ شهر گسترش پیدا کند. او از همه‌ی اعضا خواست که در این مدت فقط کتاب نخوانند، بلکه درباره‌ی آن حرف بزنند، بنویسند و حتی اگر می‌توانند، کتاب‌فروشی کوچک خودشان را راه بیندازند. به گفته‌ی او، شهری که کتاب‌فروشی ندارد، شهری است که کم‌کم یاد می‌گیرد بدون گفت‌وگو زندگی کند.